

**Program Wychowawczy
Publicznego Gimnazjum
w Zespole Szkół w Życzynie**

Wstęp

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się
coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi,
ale i dla drugich”.*

Jan Paweł II, przemówienie w UNESCO (02.06.1980)

Wychowanie to całość zamierzonych oddziaływań środowiska społecznego na jednostkę. Na działalność wychowawczą składa się wiele zabiegów i procesów mających wpływ na rozwój fizyczny, umysłowy i moralny. Postępowanie takie wpływa na stosunek jednostki do otaczającego świata, kształtowanie systemu wartości, norm i celu życia. Mówiąc o wychowaniu młodzieży należy mieć na myśli przede wszystkim wskazywanie określonych wartości życiowych, wyznaczanie granic w zachowaniu i pomoc w wyzwaniu potencjału uczniów.

Pierwotne i największe prawa wychowawcze do swoich dzieci mają ich rodzice. To oni kształtują postawy swoich dzieci już od najmłodszych lat. Szkoła jedynie wspomaga i wspiera rodziców w procesie wychowania.

Wychowanie w szkole stanowi integralną całość z nauczaniem. Zadaniem szkoły oprócz przekazywania wiedzy i kształtowania umiejętności jest wychowanie. Jedność i równowaga tych trzech wymiarów stanowi gwarancję wszechstronnego rozwoju ucznia i zrozumienia, że odpowiedzialność za własne życie jest przywilejem, z którego warto korzystać.

Cel ogólny – Kształtowanie postaw służących wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia.

Cele szczegółowe:

- Rozwój kulturalny ucznia i kształtowanie prawidłowych postaw i nawyków;
- Stwarzanie warunków do rozwoju samorządności i przedsiębiorczości;
- Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, postaw patriotycznych i obywatelskich oraz poszanowanie dla dziedzictwa narodowego;
- Dbłość o zdrowie fizyczne i psychiczne uczniów.
- Kształtowanie współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego poprzez wdrażanie uczniów do działań proekologicznych;
- Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu zgodnie z zainteresowaniami i zapotrzebowaniem na rynku pracy;
- Współpraca z rodzicami.

Treści

Lp.	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi o realizacji
1	2	3	4	5
Rozwój kulturalny ucznia i kształtowanie prawidłowych postaw i nawyków				
1.	Nabywanie postaw i zachowań kulturalnych poprzez kontakt ze sztuką.	<p>Organizowanie wyjazdów do kina, teatru, muzeum.</p> <p>Poznanie dorobku wielkich twórców narodowych, europejskich i światowych.</p> <p>Uczestniczenie w koncertach muzycznych i teatrykach.</p> <p>Udział w konkursach recytatorskich i plastycznych.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p>	
2.	Kształtowanie umiejętności właściwego odbioru treści emitowanych za pomocą współczesnych środków masowego przekazu.	Przygotowanie uczniów do krytycznego i selektywnego odbioru treści telewizyjnych, treści zawartych na stronach internetowych oraz w reklamach.	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p>	
3.	Kształtowanie umiejętności kulturalnego spędzania wolnego czasu.	Organizowanie różnych form wypoczynku: ogniska, dyskoteki, wycieczki.	wychowawcy	
4.	Propagowanie kultury słowa wśród uczniów.	<p>Książka źródłem poprawnego słownictwa.</p> <p>Udział w konkursach czytelniczych.</p> <p>Zwrócenie uwagi na potrzebę stosowania zwrotów grzecznościowych.</p> <p>Uwrażliwienie na używanie wulgaryzmów.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele języka polskiego</p> <p>bibliotekarz</p>	

5.	Propagowanie zasad savoir-vivre wśród młodych ludzi.	<p>Zapoznanie z regułami savoir-vivre'u.</p> <p>Uświadomienie uczniom, iż zasady dobrego wychowania sprzyjają porządkowi życia społecznego, dobrej atmosferze i są przejawem szacunku dla drugiego człowieka.</p> <p>Wdrażanie do przestrzegania dobrych manier czyli obcowania z ludźmi w sposób kulturalny.</p> <p>Egzekwowanie na co dzień kulturalnych zachowań ucznia.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p>	
6.	Wyrobienie potrzeby odpowiedzialności za mienie szkolne i cudzą własność.	<p>Pogadanki na temat konieczności poszanowania sprzętu szkolnego.</p>	wychowawcy	
Stwarzanie warunków do rozwoju samorządności i przedsiębiorczości				
1.	Znajomość zadań szkoły.	<p>Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki i WSO.</p>	wychowawcy	
2.	Uświadomienie uczniom praw i obowiązków wynikających z prawa szkolnego.	<p>Poznanie praw i obowiązków ucznia wynikających ze Statutu Szkoły.</p> <p>Zapoznanie z Deklaracją Praw Dziecka oraz Konwencją o Ochronie Praw Człowieka.</p> <p>Rola Rzecznika Praw Dziecka.</p>	wychowawcy	
3.	Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej	<p>Poznanie historii szkoły.</p> <p>Dbanie o wystrój szkoły.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele</p>	

	tradycji.	<p>Udział w różnego rodzaju konkursach.</p> <p>Organizowanie wystaw prac uczniów.</p> <p>Kultywowanie tradycji szkolnych.</p> <p>Prowadzenie kroniki szkolnej.</p> <p>Rozwijanie więzi uczuciowej ze swoją szkołą.</p>	poszczególnych przedmiotów	
4.	Przygotowanie do życia w społeczeństwie demokratycznym.	<p>Rozwijanie samorządności poprzez wybory do samorządu klasowego i szkolnego.</p> <p>Organizowanie imprez i uroczystości szkolnych umożliwiających twórczą aktywność na terenie klasy i szkoły.</p> <p>Angażowanie uczniów do różnych form aktywności szkolnej i pozaszkolnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dyżury w stołówce szkolnej i na korytarzach podczas przerw; - udział w pracach porządkowych na terenie szkoły; - opieka nad klasami młodszymi; - praca w bibliotece szkolnej; - praca w sklepiku szkolnym. 	<p>wychowawcy</p> <p>opiekun SU</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawca świetlicy szkolnej</p> <p>bibliotekarz opiekun sklepiku szkolnego</p>	
5.	Współdziałal w ocenie zachowania.	Wysuwanie propozycji do z oceny zachowania.	wychowawcy	

**Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, postaw patriotycznych i obywatelskich
oraz poszanowanie dla dziedzictwa narodowego**

1.	Kształtowanie świadomości narodowej i społecznej.	<p>Rozwijanie miłości do Ojczyzny poprzez poznanie jej historii.</p> <p>Uwrażliwienie na specyfikę dziejów naszego narodu.</p> <p>Poznawanie sylwetek wielkich Polaków.</p> <p>Wzbudzanie chęci do uczestnictwa w obchodach świąt państwowych.</p> <p>Rozwijanie szacunku do miejsc pamięci narodowej.</p> <p>Kształtowanie szacunku do symboli narodowych.</p> <p>Organizowanie wycieczek krajoznawczych.</p> <p>Udział w apelach szkolnych upamiętniających najważniejsze wydarzenia.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie</p>	
2.	Kształtowanie poczucia przynależności do „małej ojczyzny”.	<p>Rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu i jej związku z kulturą narodu.</p> <p>Zapoznanie uczniów z obrzędami i tradycjami lokalnymi.</p> <p>Uczenie szacunku do historii i tradycji regionu.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele geografii i wiedzy o społeczeństwie</p>	

		<p>Współpraca z placówkami oświatowymi oraz z innymi placówkami na terenie gminy.</p> <p>Organizowanie wycieczek po najbliższej okolicy.</p> <p>Podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego.</p>		
3.	Kształtowanie tożsamości europejskiej.	<p>Pogłębianie wiedzy o geografii, kulturze i historii państw europejskich.</p> <p>Budzenie uznania dla dziedzictwa kultury europejskiej i światowej.</p> <p>Wyrobienie poczucia akceptacji dla kultury i obyczajów w innych krajach.</p> <p>Organizowanie konkursów o tematyce europejskiej.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele geografii i wiedzy o społeczeństwie</p>	
Dbłość o zdrowie fizyczne i psychiczne uczniów				
1.	Promowanie zdrowego stylu życia i higieny osobistej.	<p>Poznanie zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>Wdrażanie uczniów do troski o higienę osobistą oraz wygląd zewnętrzny.</p> <p>Propagowanie aktywnego trybu życia i różnych form rekreacji.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele biologii</p> <p>współpraca z pielęgniarką szkolną</p>	
2.	Profilaktyka chorób.	<p>Poznanie zagrożeń cywilizacyjnych: hałas, zanieczyszczenie środowiska, choroby cywilizacyjne.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele biologii</p>	

		<p>Pogadanki na temat profilaktyki chorób w szczególności zakaźnych i nowotworowych oraz układu krążenia.</p> <p>Rozpowszechnianie broszur i ulotek informacyjnych dotyczących sposobów zapobiegania chorobom.</p>	<p>współpraca z pielęgniarką szkolną</p>	
3.	<p>Poznanie i uświadomienie zagrożeń wieku dojrzewania: niktynizm, alkoholizm, narkomania, sekty.</p>	<p>Ukazanie negatywnych skutków uzależnień.</p> <p>Propagowanie mody na „niepicie, niepalenie, niebranie”.</p> <p>Diagnozowanie przedstawionych zagrożeń w szkole.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele biologii i wychowania do życia w rodzinie</p> <p>dyrektor szkoły</p>	
4.	<p>Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu, demoralizacji i przestępczości.</p>	<p>Poznanie istoty agresji oraz sposobów prawidłowego reagowania na agresję.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji.</p> <p>Ukazanie właściwych sposobów spędzania wolnego czasu.</p> <p>Wskazanie zgubnych skutków nudy dla życia młodego człowieka.</p> <p>Udział w spektaklach profilaktycznych.</p> <p>Rozmowy indywidualne z uczniami.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p> <p>współpraca z policją</p>	

		Poszerzenie wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich.		
5.	Kształtowanie zachowań opartych na tolerancji, empatii i asertywności.	Nauka tolerancji, akceptacji i przełamania barier. Ukazywanie wzorców godnych naśladowania. Odróżnienie pojęć idol i autorytet.	wychowawcy nauczyciele poszczególnych przedmiotów	
6.	Stop cyberprzemocy – problem przemocy rówieśniczej w sieci.	Zajęcia dotyczące przemocy z użyciem technologii informacyjnej i komunikacyjnej.	wychowawcy nauczyciele informatyki i techniki	
7.	Bezpieczeństwo na drodze.	Zapoznanie uczniów z zasadami poruszania się na drogach (zdobywanie przez uczniów karty motorowerowej).	wychowawcy nauczyciele techniki współpraca z pracownikiem ruchu drogowego	
8.	Bezpieczeństwo podczas wypoczynku w czasie ferii świątecznych, zimowych oraz wakacji.	Pogadanki na temat różnych zagrożeń podczas wypoczynku dzieci i młodzieży.	wychowawcy	
9.	Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia.	Zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi oraz oznakowaniami BHP. Zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach zagrożenia. Organizowanie prób ewakuacji.	wychowawcy nauczyciele techniki koordynator ds. bezpieczeństwa współpraca ze strażą pożarną	
10.	Pierwsza pomoc przedmedyczna.	Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania	wychowawcy	

		pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ludzkiego.	nauczyciel biologii współpraca z pielęgniarką szkolną	
11.	Poprawa frekwencji uczniów i eliminowanie nieusprawiedliwionych nieobecności.	Wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych. Rozmowy indywidualne w celu budowania pozytywnej motywacji do uczęszczania na zajęcia szkolne. Diagnozowanie przyczyn nieobecności. W razie potrzeby współpraca z władzami lokalnymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie obowiązku szkolnego.	wychowawcy dyrektor szkoły	
Kształtowanie współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego poprzez wdrażanie uczniów do działań proekologicznych				
1.	Poznanie czynników wpływających negatywnie na środowisko.	Pogadanki na temat przyczyn i skutków zanieczyszczenia środowiska. Udział w konkursach ekologicznych.	wychowawcy nauczyciel biologii	
2.	Kształtowanie właściwej postawy uczniów wobec środowiska naturalnego.	Zapobieganie degradacji środowiska poprzez udział w akcjach na rzecz ochrony środowiska: - „Sprzątanie świata”, - Dzień bez samochodu, - Dzień Ziemi, - zbiórka baterii.	wychowawcy nauczyciel biologii	

		Sadzenie i pielęgnacja lasów w ramach współpracy z leśnictwem.	współpraca z leśnictwem	
3.	Lokalne problemy ekologiczne.	Wdrażanie do segregacji odpadów. Problem dzikich wysypisk w lasach.	wychowawcy nauczyciel biologii	
4.	Kształtowanie nawyków dbania o estetykę własnego otoczenia.	Wykonywanie prac porządkowych na terenie szkoły. Pielęgnacja i sadzenie roślin w szkole i na terenie szkoły.	wychowawcy	
5.	Zależność między stanem środowiska a zdrowiem człowieka.	Omówienie wpływu zanieczyszczenia środowiska na zdrowie człowieka.	wychowawcy nauczyciel biologii	
Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu zgodnie z zainteresowaniami i zapotrzebowaniem na rynku pracy				
1.	Wybór zawodu a zdolności, zainteresowania i predyspozycje.	Określanie swoich mocnych stron, zainteresowań oraz predyspozycji. Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Garwolinie. Wycieczki do zakładów pracy.	wychowawcy dyrektor szkoły współpraca z poradnią psycholog.-pedagog.	
2.	Wybór zawodu a zapotrzebowanie na rynku pracy.	Analiza dostępnych danych dotyczących zapotrzebowania na rynku pracy.	wychowawcy	
3.	Pomoc w wyborze dalszej drogi edukacyjnej.	Omówienie struktury kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych. Zapoznanie uczniów z rozmieszczeniem szkół ponadgimnazjalnych.	wychowawcy dyrektor szkoły	

		Współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi. Przygotowanie dokumentów do szkoły ponadgimnazjalnej.		
4.	Wartość pracy w życiu człowieka.	Pogadanki dotyczące znaczenia pracy w życiu człowieka.	wychowawcy	
Współpraca z rodzicami				
1.	Wymiana informacji o postępach w nauce i zachowaniu uczniów.	Organizowanie zebrań rodzicielskich. Indywidualne rozmowy z rodzicami.	dyrektor szkoły wychowawcy	
2.	Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców.	Organizowanie prelekcji i wykładów dla rodziców prowadzonych przez specjalistów np. psychologa z poradni, przedstawiciela policji.	dyrektor szkoły	
3.	Stwarzanie warunków do współuczestnictwa w życiu szkoły	Angażowanie rodziców podczas organizowania uroczystości szkolnych, dyskotek i wycieczek.	wychowawcy	
4.	Podjęcie współpracy z rodzicami w działaniach profilaktycznych.	Wygłaszanie prelekcji dotyczących zagrożeń okresu dojrzewania. Rozmowy indywidualne z rodzicami.	dyrektor szkoły wychowawcy	
5.	Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu ich problemów z dziećmi.	Indywidualne porady dla rodziców w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych i dydaktycznych. Udzielanie informacji dotyczących porad specjalistycznych.	wychowawcy	

		Motywowanie do współdziałania z placówkami psychologiczno-pedagogicznymi w celu rozwiązywania problemów szkolnych i rodzinnych dziecka.		
--	--	---	--	--

Osiągnięcia uczniów

Działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze prowadzone przez wychowawców i nauczycieli poszczególnych przedmiotów przy współdziałaniu z rodzicami oraz organizacjami współpracującymi ze szkołą mają zmierzać do ukształtowania osobowości i sylwetki ucznia – absolwenta gimnazjum, który:

- jest osobą kulturalną, znającą zasady savoir-vivre, potrafiącą dostosować zachowanie i strój odpowiednio do sytuacji i miejsca;
- w swoim postępowaniu kieruje się szacunkiem wobec drugiego człowieka;
- korzysta z dóbr kultury i tradycji, a także uczestniczy w ich tworzeniu;
- chętnie poszerza i pogłębia wiedzę oraz doskonali swoje umiejętności;
- pracuje nad własnym rozwojem, umiejętnie stawia sobie cele i osiąga je;
- posiada poczucie własnej wartości, zna mocne strony i potrafi je wykorzystywać, wie nad jakimi cechami musi jeszcze popracować;
- jest odpowiedzialny, sumiennie i rzetelnie wypełnia swoje obowiązki;
- rzetelnie pracuje i szanuje pracę innych;
- aktywnie uczestniczy w życiu swego kraju;
- zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe, jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury, jest dumny z bycia Polakiem i Europejczykiem;
- jest wrażliwy na potrzeby innych ludzi, chętnie niesie im pomoc;
- umiejętnie komunikuje się z innymi szanując odmienną cudzych poglądów;
- dba o zdrowie;
- jest wolny od uzależnień;
- dba o ład i porządek w swoim otoczeniu;
- odpowiedzialnie korzysta z zasobów przyrody;
- jest aktywny w działaniu na rzecz środowiska i czuje się za nie odpowiedzialny;
- samodzielnie rozwiązuje napotkane problemy, a w razie potrzeby wie, gdzie i do kogo zwrócić się o pomoc w trudnych sytuacjach życiowych;
- prawidłowo funkcjonuje w otaczającym go świecie oraz sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami.

Uwagi o realizacji programu

Cele i zadania programowe przewidziane są do realizacji na lekcjach przeznaczonych do dyspozycji wychowawcy klasy, w zakresie przedmiotowych zajęć lekcyjnych, podczas apeli, konkursów i uroczystości szkolnych, a także na zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

Za realizację programu w poszczególnych klasach są odpowiedzialni wychowawcy klas. Wychowawcy klas koordynują całokształt działań wychowawczych. Pracę wychowawczą wspomagają dyrektor szkoły, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, rodzice oraz środowiskowe placówki działające na rzecz wychowania i opieki.

Ewaluacja

Monitorowanie i ewaluacja zaplanowanych oddziaływań wychowawczych:

- Zbieranie informacji dotyczących funkcjonowania i realizacji Programu Wychowawczego;
- Porządkowanie i omawianie spostrzeżeń;
- Sporządzenie raportu;
- Dostarczenie wniosków koniecznych do modyfikacji programu na następny rok szkolny.

Program Wychowawczy zatwierdzony decyzją Rady Pedagogicznej z dnia